

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget har til formål at etablere et nyt regelgrundlag for den hidtidige sektorforskningsinstitution Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS), der indebærer, at GEUS bliver en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution og skifter navn.

Lovforslaget skal ses på baggrund af beslutningen om at integrere hovedparten af de eksisterende sektorforskningsinstitutioner i universiteterne.

Regeringen finder imidlertid ikke, at GEUS bør være en del af universitetsområdet. Det skyldes, at GEUS varetager en række myndighedsopgaver af særlig karakter, herunder på råstofområdet, samt har særlige relationer til søsterinstitutioner i andre lande. Hertil kommer, at institutionen er det største samlede forskningsmiljø på det geologiske område, ligesom GEUS med sine opgaver i Grønland har stor betydning for Rigsfællesskabet, blandt andet i relation til kontinentalsokkelprojektet.

Derfor foreslår regeringen, at Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) omdannes til en national, selvstændig og uafhængig forskningsinstitution og skifter navn til De nationale geologiske undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS).

Med reglerne i lovforslaget varetages navnlig nedennævnte hensyn:

1. De centrale myndigheder, der forvalter lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om en fond til varetagelse af statens deltagelse i kulbrintetilladelser og en statslig enhed til administration af fonden, lov om vandforsyning, lov om miljømål, lov om råstoffer og lov om mineralske råstoffer i Grønland, får sikkerhed for, at GEUS fortsat er i stand til at udføre de opgaver, GEUS har i medfør af de nævnte love, og regler udstedt i medfør af dem.
2. De lokale myndigheder, som efter kommunalreformen får tillagt opgaver, der hidtil har været placeret i amterne, og som med nedlæggelsen af

amterne i højere grad end tidligere bliver afhængige af at kunne trække på GEUS' databanker og rådgivning, får sikkerhed for, at GEUS kan varetage de pågældende opgaver.

3. De uddannelsesmæssige opgaver, som GEUS hidtil har varetaget i forhold til såvel Københavns Universitet som Aarhus Universitet, Roskilde Universitetscenter, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Danmarks Tekniske Universitet og Færøernes Universitet, og som også fremover kan påregnes i forhold til andre danske universiteter og Grønlands Universitet, vil fortsat kunne varetages.
4. De bindende aftaler om forsknings-, kortlægnings- og udredningsopgaver, som GEUS hidtil har kunnet indgå med private selskaber, danske myndigheder, EU og andre, kan fortsat indgås med GEUS som en selvstændig, uafhængig og både fagligt og økonomisk ansvarlig institution.

2. Den nuværende regulering

Oprindeligt havde de to tidligere institutioner Danmarks Geologiske Undersøgelse (DGU) og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GGU) før fusionen til GEUS i 1995 hver deres love (lov nr. 864 af 23. december 1987 om Danmarks Geologiske Undersøgelse og lov nr. 238 af 14. juni 1965 om Grønlands Geologiske Undersøgelse).

Disse love blev ophævet i forbindelse med vedtagelsen af lov om sektorforskningsinstitutioner i 1995 (lov nr. 1076 af 20. december 1995), der senere er blevet afløst af lov nr. 326 af 5. maj 2004 om sektorforskningsinstitutioner.

I medfør af lov om sektorforskningsinstitutioner er der blevet udstedt en vedtægt for GEUS, der er offentliggjort ved bekendtgørelse nr. 1478 af 14. december 2005. Vedtægten indeholder nærmere regler om styrelsen af GEUS.

3. Lovforslagets hovedindhold

Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der i meget vidt omfang taget udgangspunkt i de gældende regler